

Lợi nhuận ngân hàng phân hóa: "Hy sinh" ngắn hạn để củng cố bộ đệm rủi ro

06:07 06/08/2026

Mùa công bố báo cáo tài chính bán niên 2026 tiếp tục ghi nhận bức tranh lợi nhuận khả quan của phần lớn ngành ngân hàng. Tuy nhiên, phía sau những con số tăng trưởng vẫn xuất hiện một nhóm nhà băng có diễn biến trái chiều khi lợi nhuận suy giảm đáng kể. Điểm chung của các ngân hàng này không nằm ở sự sụt giảm mạnh của hoạt động kinh doanh cốt lõi, mà chủ yếu đến từ việc tăng mạnh chi phí dự phòng nhằm xử lý rủi ro tín dụng và nâng cao chất lượng bảng cân đối kế toán.

Tăng dự phòng để gia cố "tấm đệm" tài chính

Trong nhóm ngân hàng ghi nhận lợi nhuận đi xuống, Saigonbank là trường hợp giảm mạnh nhất. Lũy kế 6 tháng đầu năm, lợi nhuận trước thuế chỉ đạt 48 tỷ đồng, giảm hơn 70% so với cùng kỳ năm trước. Riêng quý II, ngân hàng ghi nhận lỗ trước thuế 40 tỷ đồng, trong khi cùng kỳ năm 2025 vẫn có lãi.

Eximbank cũng trải qua nửa đầu năm nhiều khó khăn khi lợi nhuận trước thuế đạt 678 tỷ đồng, giảm 54,5%. Ngoài áp lực từ thu nhập lãi thuần suy giảm, doanh thu dịch vụ giảm mạnh và hoạt động kinh doanh ngoại hối kém thuận lợi cũng khiến kết quả kinh doanh bị ảnh hưởng.

Nhiều ngân hàng chủ động tăng trích lập dự phòng rủi ro tín dụng trong nửa đầu năm 2026 nhằm củng cố chất lượng tài sản và nâng cao khả năng chống chịu trước biến động của thị trường.

Sacombank ghi nhận lợi nhuận trước thuế 6 tháng đạt 4.136 tỷ đồng, giảm gần 44% so với cùng kỳ. Dù doanh thu dịch vụ tăng trưởng mạnh, kết quả cuối cùng vẫn bị thu hẹp bởi chi phí dự phòng rủi ro tín dụng tăng đột biến.

Trong khi đó, LPBank là ngân hàng có mức giảm nhẹ nhất trong nhóm khi lợi nhuận trước thuế đạt 5.973 tỷ đồng, giảm khoảng 3%. Ngân hàng vẫn duy trì được tăng trưởng tín dụng khá tích cực và cải thiện nguồn thu ngoài lãi, qua đó hạn chế mức suy giảm lợi nhuận.

Điểm chung của các ngân hàng này là đều dành nguồn lực lớn hơn để trích lập dự phòng rủi ro tín dụng.

Đáng chú ý, Sacombank có chi phí dự phòng trong 6 tháng đầu năm tăng khoảng 6,5 lần so với cùng kỳ, ước lên hơn 4.700 tỷ đồng - thuộc nhóm cao nhất hệ thống. Eximbank và LPBank cũng ghi nhận chi phí dự phòng tăng trên 130%.

Việc tăng mạnh dự phòng phản ánh áp lực từ chất lượng tài sản khi nợ xấu vẫn là vấn đề cần được xử lý. Tại Sacombank, tỷ lệ nợ xấu tiếp tục chịu áp lực tăng, trong khi Eximbank vẫn duy trì tỷ lệ nợ xấu ở mức xấp xỉ 3%.

Áp lực tăng trưởng chuyển từ lợi nhuận sang chất lượng tài sản

Bên cạnh chi phí dự phòng gia tăng, biên lãi ròng (NIM) thu hẹp cũng là yếu tố khiến nhiều ngân hàng gặp khó trong việc duy trì tốc độ tăng trưởng lợi nhuận.

Ngoại trừ LPBank vẫn duy trì được tốc độ tăng trưởng tín dụng gần 10%, các ngân hàng như Sacombank, Eximbank và Saigonbank chỉ ghi nhận dư nợ cho vay tăng ở mức thấp. Trong khi đó, chi phí huy động vốn có xu hướng gia tăng khiến chênh lệch lãi suất đầu vào - đầu ra tiếp tục bị thu hẹp.

Áp lực này càng lớn trong bối cảnh lãi suất khó giảm sâu, tỷ giá và lạm phát vẫn tiềm ẩn nhiều biến động, buộc các ngân hàng phải ưu tiên kiểm soát rủi ro hơn là mở rộng tín dụng bằng mọi giá.

Ngoài yếu tố kinh doanh, nhiều ngân hàng cũng đang trải qua giai đoạn tái cơ cấu về quản trị và cổ đông.

Eximbank tiếp tục có nhiều thay đổi về bộ máy lãnh đạo và chuyển trụ sở chính ra Hà Nội. Sacombank vẫn trong quá trình tái cơ cấu sau nhiều năm xử lý tồn đọng, trong khi LPBank cũng ghi nhận những thay đổi đáng chú ý trong cơ cấu cổ đông.

Các chuyên gia cho rằng, diễn biến lợi nhuận phân hóa trong nửa đầu năm phản ánh sự khác biệt trong chiến lược điều hành giữa các ngân hàng. Thay vì theo đuổi tăng trưởng lợi nhuận ngắn hạn, một số nhà băng chấp nhận giảm kết quả kinh doanh để tăng cường bộ đệm dự phòng và cải thiện chất lượng tài sản.

Trong bối cảnh môi trường kinh doanh vẫn còn nhiều thách thức, khả năng kiểm soát nợ xấu, mở rộng nguồn thu ngoài lãi và nâng cao hiệu quả sử dụng vốn sẽ tiếp tục là những yếu tố quyết định triển vọng của từng ngân hàng trong nửa cuối năm 2026. Việc cân bằng giữa mục tiêu tăng trưởng và quản trị rủi ro được dự báo sẽ là ưu tiên hàng đầu của các tổ chức tín dụng trong giai đoạn tới.

Minh Thành (t/h)